

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНОГО ТА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ УКРАЇНИ

Викладач: доктор політичних наук, доцент Цокур Євген Георгійович

Кафедра: політології, IV корпус, ауд. 315

E-mail: thcokur2004@ukr.net

Телефон: (061) 228-75-33, (067) 612-94-20.

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти:	Політологія бакалавр						
Статус дисципліни:	Нормативна						
Кредити ECTS	3	Навч. рік:	2023-24	Рік навчання	1	Тижні	14
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів¹	4	Лекційні заняття – 14 Практичні заняття – 14 Самостійна робота – 62			
Вид контролю:	Залік						
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1069						
Консультації: особисті – понеділок-вівторок, з 09:00 до 13:00, IV корпус, ауд. 315; дистанційні – ZOOM, за попередньою домовленістю Запис на консультації: (067) 612-94-20.							

ОПИС КУРСУ

Курс «Теорія та історія політичного та державного управління України» є однією з базових навчальних дисциплін для студентів-політологів, яка формує фахову спрямованість політологічної освіти, що отримують студенти спеціальності «Політологія» даного вузу. Даний курс сприяє поліпшенню практичної пристосованості фахівців-управлінців до умов ринку праці. Основи політологічних та управлінських знань, що є базовими елементами даного курсу, покликані допомогти зрозуміти суть процесів, що відбуваються в політичній сфері суспільства, і визначити своє місце в політичному житті. Курс спрямований на формування навиків раціонального і критичного осмислення соціальної дійсності, що додає йому не тільки пізнавальну, але і практичну значимість.

Предметом курсу є: історичні етапи та особливості державного управління України, місцеве самоврядування; діяльність органів та інституцій держави; система державної служби в Україні та світі; підготовка й реалізація різноманітних спецпроектів; робота із політичними партіями і громадськими організаціями.

Мета та завдання курсу – дати уявлення про специфіку державного управління та місцевого самоврядування України на різних історичних етапах, та його місце в системі сучасних політичних та управлінських наук. Завдання навчальної дисципліни: навчити використанню технологій політичного та державного управління, дослідити політтехнологічні та політмаркетингові процеси в сучасному українському політикумі.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент досягне таких компетентностей:

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

1. Знати головні історичні етапи формування системи державного а політичного управління України;
2. Знати структуру, специфіку та функції державне управління та місцевого самоврядування;
3. Знати головні його науково-теоретичні та методологічні засади;
4. Вміти практично застосувати отримані знання;
5. Вміти використовувати отримані знання на практиці;
6. Вміти розробляти та фахово проводити політичні дослідження;
7. Вміти складати програми, проекти і моделі наукового дослідження.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани семінарських занять, методичні рекомендації до виконання групових творчих проектів розміщені на платформі Moodle:
<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1069>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи

Обов'язкові види роботи:

Робота на практичних заняттях протягом семестру. Студент може отримати тах 2,5 балів – на кожному практичному занятті.

Письмова контрольна робота (тах 9 балів) – двічі на семестр. Контрольна робота складається з двох питань (тах 4,5 бали кожне) – теоретичного (дати визначення терміну, розкрити сутність поняття) та практичного (створити схему органу державної влади чи органу місцевого самоврядування однієї з провідних світових держав).

Додаткові види роботи:

Індивідуальне письмове завдання у вигляді реферату або есе (тах 7 бали) виконується за бажанням студента. Темі рефератів та есе на вибір студента зазначені у розділі «Методичне забезпечення самостійної роботи». Гранична кількість індивідуальних письмових завдань – не більше 1 реферату або 1 есе за семестр. Усі письмові завдання подаються виключно через платформу Moodle.

Реферат передбачає реферування (тобто, узагальнення основних наукових положень) двох актуальних (опублікованих протягом останніх 5 років) наукових статей, опублікованих у вітчизняних чи зарубіжних фахових педагогічних виданнях. Обсяг реферату – до 5000 знаків. Пряме цитування реферованих джерел небажане.

Есе складається з таких структурних елементів:

- вступ, де студент формулює власну точку зору на проблему, винесену як тему есе;
- блок аргументації: три і більше аргументи, що підтверджують точку зору автора;
- висновки, де відбувається узагальнення авторської позиції і відбувається підтвердження вихідної тези на більш високому доказовому рівні.

Оскільки головна мета есе – змусити читача розділити точку зору автора, важливо використовувати риторичні фігури переконання, маркери логічної послідовності елементів («по-перше», «по-друге», «з вищезазначеного витікає» та ін.), апелювати до спільних академічних цінностей, поглядів, знань та фактів (дослідження, статистичні дані, думки фахівців, приклади з життя), проводити ефектні паралелі й аналогії для демонстрації вашої ерудиції, вдало використовувати цитати з прочитаної наукової літератури.

Підсумкові контрольні заходи:

Усна відповідь на заліку (тах 20 балів) передбачає розгорнуте висвітлення двох питань: теоретичного (тах 10 балів) та практичного (тах 10 балів). Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1069>

Виконання тестового завдання (тах 20 балів) здійснюється на заліковому тижні.

Індивідуальне дослідницьке завдання (ІДЗ) варто обрати тим, хто володіє базовими методами наукового аналізу та прагне поглибити власні навички наукової аргументації в сфері дослідження проблем державного управління та місцевого самоврядування.

Тема ІДЗ обирається впродовж перших двох тижнів семестру з переліку запропонованих тем за посиланням: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1069>

Результати ІДЗ можуть стати основою для доповідей на студентських науково-практичних конференціях. Методичні рекомендації до виконання ІДЗ та критерії оцінювання див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1069>

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (тах 60%)			
Змістовий модуль 1 (розділ 1)	Робота на практичному занятті	Практичні заняття 1, 2, 3	12
	Письмова контрольна робота	Тиждень 3	6
Змістовий модуль 2 (розділ 2)	Робота на практичному занятті	Практичні заняття 4, 5, 6	6
	Письмова контрольна робота	Тиждень 6	6
Змістовий модуль 3 (розділ 3)	Робота на практичному занятті	Практичні заняття 7, 8, 9, 10	12
	Письмова контрольна робота	Тиждень 10	6
Змістовий модуль 4 (розділ 4)	Робота на практичному занятті	Практичні заняття 11, 12, 13, 14	6
	Письмова контрольна робота	Тиждень 14	6
	Письмова контрольна робота	Тиждень 14	7
Підсумковий контроль (тах 40%)			
Залік			30
Залікове есе			10
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольне завдання	Кількість балів
Змістовий модуль 1.			
Тиждень 1 Лекція 1.	Вступ до курсу “Історія та теорія політичного та державного управління України”		
Семінар 1	Вступ до курсу “Історія та теорія політичного та державного управління України”	<ul style="list-style-type: none"> - визначити предмет, завдання та періодизація курсу, його місце в підготовці фахівців вищої кваліфікації у сфері державного управління - проаналізувати геополітичне та географічне положення України, його вплив на процеси державотворення, формування структур, форм і методів державного управління. 	4
Тиждень 2 Лекція 2	Історичні витоки національної традиції публічної влади й управління в Україні.		
Семінар 2	Історичні витоки національної традиції публічної влади й управління в Україні.	<ul style="list-style-type: none"> - дослідити національну традицію публічної влади й управління та її значення на сучасному етапі державотворення. - визначити структури влади й управління в Київській Русі. Київські князі-реформатори. Реформи Володимира Великого. Форми управління в Галицько-Волинській державі. 	4
Тиждень 3 Лекція 3.	Державне та політичне управління на українських землях у період польсько-литовської доби.		
Семінар 3	Державне та політичне управління на українських землях у період польсько-литовської доби.	<ul style="list-style-type: none"> Державне управління на українських землях під час їх перебування у складі Великого князівства Литовського. - дослідити управління в українських землях за польсько-литовської доби. - проаналізувати органи державної влади й управління Речі Посполитої та реорганізація місцевого управління в Україні після укладення Люблінської унії. 	4
Письмова робота 1	Підсумкова робота за першим змістовим модулем.	Письмова відповідь на два питання (max 3 бали кожне) – теоретичне (дати визначення терміну, розкрити сутність поняття) та практичне (розробити фрагмент навчально-методичного комплексу дисципліни)	6
Змістовий модуль 2			
Тиждень 4 Лекція 4	Державне та політичне управління на українських землях у період польсько-литовської доби.		
Семінар 4	Державне та політичне управління на українських землях у період польсько-литовської доби.	<ul style="list-style-type: none"> - дослідити управління в українських землях за польсько-литовської доби. - проаналізувати органи державної влади й управління Речі Посполитої та реорганізація місцевого управління в Україні після укладення Люблінської унії. 	2
Тиждень 5 Лекція 5	Організація державної влади та козацького самоврядування на Запорозькій Січі та в часи Гетьманства.		

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ

Силабус навчальної дисципліни

Семінар 5	Організація державної влади та козацького самоврядування на Запорозькій Січі та в часи Гетьманства.	- розглянути феномен національної держави з широким козацьким самоврядуванням - проаналізувати становлення української національної держави та формування органів державного й місцевого управління в період визвольної війни українського народу під проводом Б. Хмельницького - дослідити систему органів державної влади й управління на Лівобережній Україні в період Гетьманщини після смерті Б. Хмельницького	
Тиждень 6 Лекція 6	Організація державної влади та козацького самоврядування на Запорозькій Січі та в часи Гетьманства.		
Семінар 6.	Організація державної влади та козацького самоврядування на Запорозькій Січі та в часи Гетьманства.	- розглянути феномен Запорозької Січі, як особливої форми української національної держави з широким козацьким самоврядуванням - проаналізувати становлення української національної держави та формування органів державного й місцевого управління в період визвольної війни українського народу під проводом Б. Хмельницького - дослідити систему органів державної влади й управління на Лівобережній Україні в період Гетьманщини після смерті Б. Хмельницького	2
Письмова робота 2	Підсумкова робота за першим змістовим модулем.	Письмова відповідь на два питання (max 3 бали кожне) – теоретичне (дати визначення терміну, розкрити сутність поняття) та практичне (розробити фрагмент навчально-методичного комплексу дисципліни)	6
Змістовий модуль 3			
Тиждень 7 Лекція 7.	Система політичного та державного управління українськими землями у XVIII – початку XX ст.		
Семінар 7	Система політичного та державного управління українськими землями у XVIII – початку XX ст.	- розглянути державне управління в Україні в період занепаду Козацько-гетьманської держави. - дослідити реорганізацію державного управління та територіально-адміністративного устрою в підросійській Україні після ліквідації Гетьманства і Запорізької Січі.	3
Тиждень 8 Лекція 8.	Система політичного та державного управління українськими землями у XVIII – початку XX ст.		
Семінар 8.	Система політичного та державного управління українськими землями у XVIII – початку XX ст.	- розглянути державне управління в Україні в період занепаду Козацько-гетьманської держави. - дослідити реорганізацію державного управління та територіально-адміністративного устрою в Україні після ліквідації Гетьманства і Запорізької Січі.	3
Тиждень 9 Лекція 9	Політичне та державне управління в Україні в період 1917 - 1920 рр.		

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ

Силабус навчальної дисципліни

Семінар 9.	Політичне та державне управління в Україні в період 1917 - 1920 рр.	проаналізувати утворення Центральної ради та формування органів державного управління в Україні.	
		<ul style="list-style-type: none"> - дослідити організацію державної влади й управління в період Гетьманату. - дослідити створення апарату державного управління директорією УНР. - проаналізувати структури органів державної влади й управління в Західно-Українській Народній Республіці. 	
Тиждень 10. Лекція 10	Державна влада та управління в Україні (грудень 1917 - 1991 рр.).		
Семінар 10.	Державна влада та управління в Україні (грудень 1917 - 1991 рр.).	<ul style="list-style-type: none"> - дослідити встановлення тоталітарної системи управління в Україні. - проаналізувати державне управління України в умовах. - дослідити спроби реформування органів державного управління під час "відлиги" та в умовах поглиблення кризи системи. 	3
Письмова робота 3	Підсумкова робота за другим змістовим модулем.	Письмова відповідь на два питання (має 3 бали кожне) – теоретичне (дати визначення терміну, розкрити сутність поняття) та практичне (розробити фрагмент навчально-методичного комплексу дисципліни)	6
Змістовий модуль 4			
Тиждень 11. Лекція 11	Державне управління незалежної України на сучасному етапі.		
Семінар 11	Державне управління незалежної України на сучасному етапі.	<ul style="list-style-type: none"> - проаналізувати реформування органів державної влади і управління в умовах здобуття Україною незалежності - дослідити структуру вищих органів управління та місцевого самоврядування за Конституцією України 1996 р. - Реформування системи державного управління України. 	2
Тиждень 12. Лекція 12.	Державне управління незалежної України на сучасному етапі.		
Семінар 12	Державне управління незалежної України на сучасному етапі.	<ul style="list-style-type: none"> - проаналізувати реформування органів державної влади і управління в умовах здобуття Україною незалежності - дослідити структуру вищих органів управління та місцевого самоврядування за Конституцією України 1996 р. - Реформування системи державного управління України. 	2
Тиждень 13. Лекція 13	Український та світовий досвід реформування системи державного управління.		
Семінар 13	Український та світовий досвід реформування системи державного управління.	<ul style="list-style-type: none"> -дослідити історичні уроки розбудови системи державного управління та проведення адміністративних реформ в Україні. -проаналізувати механізм управління процесом адміністративних реформ в зарубіжних країнах. -з'ясувати стратегію адміністративних реформ в розвинутих країнах Заходу, країнах Східної Європи і на теренах колишнього СРСР. 	1
Тиждень 14. Лекція 14	Україна в умовах російської агресії та війни 2022-2024 рр.		
Тиждень 14. Семінар 7	Україна в умовах російської агресії та війни 2022-2024 рр.	Умови та наслідки російської агресії та війни 2022-2024 рр. для держави та суспільства України	1

Письмова робота 4	Підсумкова робота за другим змістовим модулем.	Письмова відповідь на два питання (має 3 бали кожне) – теоретичне (дати визначення терміну, розкрити сутність поняття) та практичне (розробити фрагмент навчально-методичного комплексу дисципліни)	7
Заліковий тиждень	Тестове завдання		30
Залік			10

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Бакуменко В.Д. Формування державно-управлінських рішень: Проблеми теорії, методології, практики: Монографія. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. - 328 с.
2. Гурне Б. Державне управління. - К., 1993.- 165 с.
3. Державна виконавча влада в Україні: формування та функціонування: Зб. наук. пр. / Кол. авт.; Наук. кер. Н.Р. Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – Ч. 1. – 224 с. ; Ч 11. – 312 с.
4. Державне управління в Україні: наукові, правові, кадрові та організаційні засади: Навч. посібник /За заг. ред. Н.Р.Нижник, В.М.Олуйка – Львів: Вид-во Нац. ун-ту “Львівська політехніка”, 2002. – 352 с.
5. Державне управління в Україні: організаційно-правові засади: Навч. посіб./ Н.Р. Нижник, С.Д. Дубенко, В.І. Мельниченко та ін.; За заг. ред. проф. Н.Р. Нижник. -К.: Вид-во УАДУ, 2002. – 64 с.
6. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація. – моногр./кол.авт.; відпов. ред. – проф. Н.Р. Нижник. – К.: УАДУ при Президентові України, 1997. - 448 с.
7. Державне управління: теорія і практика / За заг. ред. В.Б. Авер'янова. - К.: Юрінком інтер, 1998.- 432 с.
8. Загальні підходи до реформування організаційних структур держ. управління // Нижник Н.Р. Україна - держ. управління, шляхи реформування. - К., 1997. - Розд. 3. - С. 13 - 28
9. Киричук В.В., Тимцуник В.І. Історія державного управління в Україні: Навч. посіб. - К.: Вид-во УАДУ, 2001. - 244 с
10. Кульчицький В.С., Настюк М.І., Тищик Б.Й. З історії української державності / Редкол.: В.М. Кампо, Я.Ю. Кондратьєв, М.В. Костицький (голова) та ін. - Львів: Світ, 1992. - 86 с.
11. Слюсаренко А.Г., Томенко М.В. Історія української конституції. - К.: Т-во “Знання” України, 1993. - 191 с.
12. Тарасенко В. Державне управління: минуле та сучасність // Збірник наукових праць Української Академії державного управління при Президентові України. Вип. 2. Ч. I. Проблеми наукового забезпечення адміністративної реформи в Україні / За заг. ред. В.І. Лугового, В.М. Князева. - К.: Вид-во УАДУ, 1999. - С. 341 - 346
13. Теоретичні засади вирішення проблем державного управління в Україні: Наук. доп. / Відділ держ.-правових пробл. упр. Ін-ту держави і права ім. В.М. Корецького; Під заг. ред. Ю.С. Шемшученка, В.Б. Авер'янова. - К., 1995. - 23 с.
14. Тимцуник В. Про деякі аспекти актуальності вивчення курсу “Історія державного управління в Україні” // Збірник наукових праць Української Академії державного управління при Президентові України. Вип. 1. Актуальні питання втілення в життя положень Конституції України / За заг. ред. В.І. Лугового, В.М. Князева. - К.: Вид-во УАДУ, 1999. - С. 180 – 184.
15. Швидько Г., Романов В. Державне управління і самоврядування в Україні: Іст. нарис.: Навч. посібник. Ч. 1. - К.: Вид-во УАДУ, 1997. - 140 с. - (Б-чка магістра)

Додаткова:

1. Аудит адміністративної діяльності: Теорія та практика / Пер. з англ. В. Шульги. – К.: Основи, 2000. – 190 с.
2. Бакуменко В.Д., Надолішній П.І. Теоретичні та організаційні засади державного управління:

Навч. посібник. – К.: Міленіум, 2003. – 256 с.

3. Логічний та історичний погляд на реформи // Кампо В. Українські реформи: політика і право: Популярний нарис. - К., 1995. - С. 6 - 8
4. Мандебура Т., Солдатенко В., Шаповал Ю. Державність України: історія і сучасність // Підвищення кваліфікації державних службовців: Зб. наук. праць / Кол. авт.: П.С. Назимко (кер.) та ін. - К.: Вид-во УАДУ, 1999. - С. 152 - 226
5. Неототалітарна парадигма державотворення в Україні // Українська державність у ХХ столітті: Історико-політологічний аналіз / Редкол.: О. Дергачов (кер.) та ін. - К.: Політична думка, 1996. - С. 314 - 319
6. Нижник Н.Р., Машков О.А. Системний підхід в організації державного управління: Навч. посібник. – К., 1998. – 60 с.
7. Пухтинський М. Організація державної влади: уроки, пошуки, погляд у майбутнє // Проблеми реформування державної влади: конституційні та управлінські аспекти: Тези доп. та наук. повідомлень наук.-практ. конф., м. Київ, 10 - 11 берез. 1995 р. / Відп. за вип. Ю. Шемшученко, В. Авер'янов, В. Кампо. - К., 1995. - С. 50 - 53
8. Яременко О. Державна влада в умовах перехідного періоду: вітчизняний досвід 1917 - 1920 рр. // Збірник наукових праць Української Академії державного управління при Президентові України. Вип. 1. Актуальні питання втілення в життя положень Конституції України / За заг. ред. В.І. Лугового, В.М. Князева. - К.: Вид-во УАДУ, 1999. - С. 198 – 204.

Інформаційні ресурси

1. Гладуняк Іван. Конституція як основа формування та реалізації державної політики / І. Гладуняк // Віче. – 2007. – № 21/22. – Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/733/>
2. Рябічко О. В. Державна політика регулювання підприємницької діяльності: механізми формування / О. В. Рябічко // Актуальні проблеми державного управління. – 2011. – № 1 (39). – С. 72-76. Режим доступу: <http://www.stationline.org.ua>
3. Бібліотека з політики та державного управління.. – Режим доступу: <http://politics.ellib.org.ua/>
4. Книжки з історії та політики. – Режим доступу: historybook.at.ua/news
5. Політологічна бібліотека. – Режим доступу: [politics.ellib.org.ua/НБУ ім. В.І. Вернадського. –](http://politics.ellib.org.ua/НБУ_ім._В.І._Вернадського._) Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/vernadsky/e-texts/archive/noos.html>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення, рекомендованого відповідними службами ЗНУ. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на

першоджерело.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перекладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодику JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перекладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів і т.д. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
Силабус навчальної дисципліни

thcokur2004@ukr.net. *У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.*

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович**
Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. (061) 228-75-50

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>
Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.
У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
Силабус навчальної дисципліни

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Груповий характер роботи визначає необхідність тісної взаємодії студентів – учасників проєктувальних груп. Студент, який пропустив заняття, має виконати свій компонент завдання і обґрунтувати його інтегрованість до загального проєкту. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення, рекомендованого відповідними службами ЗНУ. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодику JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів і т.д. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
Силабус навчальної дисципліни

thcokur2004@ukr.net. *У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.*

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2021-2022

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2021-2022 н. р. (зіпосилання на сторінку сайту)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): [HTTPS://MOODLE.ZNU.EDU.UA](https://MOODLE.ZNU.EDU.UA)

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.